

Läskiga övningar ger insikt

Hur är det att sitta i rullstol och försöka ta sig fram i stadsmiljö? Hur känns det att inte se någonting och gå runt i staden? En inlevelseövning kan öka förståelsen och insikten om vad vi kan göra bättre vid planering och anläggning av utemiljöer.

Florence Oppenheim

EN INLEVELSEÖVNING GÅR helt enkelt ut på att man sätter sig i samma situation som en person med en funktionsnedsättning, till exempel att sitta i rullstol eller att vara blind. Självklart går det aldrig att helt

och fullt sätta sig in i hur det är över tid. Däremot går det ganska snabbt att inse hur svårt det kan vara att ta sig fram i stadsmiljö om man har en funktionsnedsättning. Susanna Laurin är vd på Funka Nu AB,

ett Stockholmsbaserat företag som arbetar med tillgänglighet, bland annat i byggd miljö. Företaget startade som ett ideellt projekt inom funktionshinderrörelsen och jobbar idag i nära samarbete med svenska

Under en inlevelseövning får deltagarna prova på att ta sig runt i stadsmiljö med en rullstol och själva uppleva de hinder som finns i utemiljön. Rullstolsövningen leds av Funkas Stefan Pelc som sitter i permobil och förklarar hur han själv tar sig fram.

FOTO: FUNKA NU

myndigheter, brukarorganisationer och flera ledande universitet.

Funka Nu arrangerar inlevelseövningar som en del av kompetensutveckling av personal i organisationer som kommer i kontakt med eller vars beslut har påverkan på personer med olika funktionsnedsättningar.

– Vi brukar starta våra inlevelseövningar med ett teoretiskt pass, ibland utifrån ett specifikt yrke, där vi berättar om regelverket och hur en person med en funktionsnedsättning vill bli bemött, berättar Susanna Laurin.

DEN PRAKTISKA ÖVNINGEN är det allra bäst om man kan utföra utomhus i befintliga miljöer. De personer som deltar får sedan testa på olika funktionsnedsättningar, som till exempel att ta sig fram med rullstol, eller att ha en kraftig synnedsättning eller vara helt blind.

– Det är otroligt läskigt för de flesta att gå runt med våra glasögon och inte kunna se någonting. Eller att försöka ta sig fram med rullstol på ojämna, krångliga trottoarer, i nivåskillnader och över hårda kanter. De allra flesta tycker inte att det ser så svårt ut innan men inser snart att det är ganska jobbigt, säger Susanna Laurin.

Övningarna leds alltid av personal som själva har funktionsnedsättningar och som har egna erfarenheter. Det är en viktig policyfråga, både för trovärdigheten och kvaliteten.

Efter inlevelseövningen brukar deltagarna alltid samlas igen för en återträff där man får berätta om sina upplevelser.

En person med synnedsättning och en vit käpp illustrerar hur riskabelt det kan vara att ta sig förbi olika hinder trots bra hjälpmedel. Här riskerar man att få grenen rakt i ögonen.

FOTO: FUNKA NU

– Alla har någon personlig reflektion då och vi på Funka är ganska säkra på att de här övningarna gör skillnad. De flesta reaktioner vi får efteråt handlar om hur otroligt jobbigt rent fysiskt det är att ta sig fram med rullstol. Även ett litet motlut kan bli väldigt tungt att ta sig upp för med rullstol.

MÅNGA UTTRYCKER STOR rädsla och kan inte alls förstå hur någon med kraftiga synnedsättningar vågar sig ut överhuvudtaget. Dessutom är ljudnivån i staden ofta hög

BERGLUND
YOUR HOME POST OFFICE

Ditt Postkontor Hemma!

Din smarta paketpostlåda som möjliggör att dina paket kommer hela vägen direkt hem i din postlåda - tryggt, säkert och dygnet runt.

Se vår nylanserade film här:
www.berglund-sweden.se

MADE BY
SWEDEN

Övergångar mellan olika material, plattläggning med ojämna kanter eller omutoverade nivåskillnader är besvärligt både för personer med dålig syn och personer som använder rollator eller rullstol. På bilden till vänster syns Funkas Joakim Centervik med mörka glasögon. Han är själv blind och ledsagar seende som går med simuleringsglasögon.

FOTO: FUNKA NU

I Gamla Linköping har de gamla gatorna med gatsten i olika former försetts med särskilda gångstråk för att underlätta för rörelsehindrade och barnvagnar att ta sig fram.

FOTO: FLORENCE OPPENHEIM

och det kräver stor koncentration att sortera ljudintryck i en så stressig miljö.

– De flesta som gör övningen får en aha-upplevelse och förstår fysiskt i kroppen och ser plötsligt alla hinder som man normalt inte tänker på, säger Susanna Laurin.

VAD ÄR DET då i utemiljön som blir så svårt? Även små lutningar är jobbiga att ta sig upp för med rullstol. Trappor, trottoarkanter, till synes onödiga nivåskillnader är besvärliga när man använder rullstol eller rollator, eller har en synnedsättning. Grus på gångarna under våren är ett annat problem som ställer till det rejält för personer med funktionshinder.

Gatsten är en ojämn beläggning som finns i många äldre stadsmiljöer och som försvårar framkomligheten. I Linköping, en stad

som har många gator med gammal gatstensbeläggning, har man på flertalet gator i Gamla Linköping anlagt särskilda gångstråk, som är tänkta att underlätta för rörelsehindrade att ta sig fram. Linköping är en av de kommuner som arbetar aktivt med tillgänglighetsfrågor och som har gjort Funkas inlevelseövningar.

Föremål som sticker ut i gångstråk eller står i vägen gör det naturligtvis svårare för alla som ser dåligt eller har svårt att ta sig fram.

HILLEVI ANDERSSON ÄR utredare på avdelningen för stadsövergripande sociala frågor i Stockholms stad men jobbade tidigare inom Hägersten/Liljeholmens stadsdelsförvaltning där hon bland annat arbetade med frågor som rör funktionsnedsättning och tillgänglighet.

– Jag var med och anordnade och deltog också i inlevelseövningar och min egen erfarenhet och den respons jag har fått från andra inom förvaltningen, är mycket positiv, säger hon.

Det var Rådet för funktionshinderfrågor i stadsdelen som tog initiativ till inlevelseövningen. Deltog gjorde ett flertal tjänstemän från förvaltningen, bland annat en person från samhällsplaneringen samt lokalpolitiker. Syftet var att både tjänstemän och politiker skulle få en större insikt i hur det kan vara att förflytta sig i närmiljön med en funktionsnedsättning. Alla som i sin yrkesroll skriver tjänsteutlåtande och fattar beslut i olika frågor och projekt, inte minst byggprojekt och utemiljöfrågor, behöver ha med sig denna kunskap för att fullt ut förstå hur en funktionsnedsättning påverkar en människas vardag.

Vi recyclar stubbar, buskage och rotsystem på plats!

www.hasselholm.se

Root & stump recycling on site

0322-502 90

Vi kan platsgjuta kanter, kantstöd och murar från 10 cm x 10 cm

till 50 cm x 40 cm

PLATSGJUTNING FÖR SPECIFIKA OBJEKT SOM:

- Sandlådor • Bänkar • Stadsrummets möbler
- Stödmurar • Kantsten • Vattenrännor

KONTAKTA OSS FÖR OBJEKTSPECIFIKA LÖSNINGAR

+45 6080 7010 info@kantdesign.se

www.kantdesign.se fb.me/kantdesign.dk

**KANT
DESIGN**

WWW.KANTDESIGN.SE

Hillevi Andersson.
FOTO: PRIVAT

– Det var många som upplevde att de fick ökad förståelse för hur viktigt det är när man planerar stadsmiljöer att tänka rätt för att öka tillgängligheten, säger Hillevi Andersson.

Inlevelseövningarna var också en ögonöppnare i vardagen.

– Även om jag inte jobbar med de här frågorna dagligen

numera, har jag blivit mer uppmärksam på hur det ser ut och hur mycket hinder det finns i människors närmiljö, som jag inte har tänkt på tidigare.

Hon tänker framför allt på alla trappor och de långa omvägar som en person i rullstol tvingas ta. Alla slutningar, även de mycket små lutningarna, kan skapa problem.

– Det blev så uppenbart när man insåg att det lutade fast man knappt såg det med ögonen.

JOHANNA SARDI ÄR projektutvecklare på OBOS Projektutveckling AB och arbetar i Stockholm. Företaget är en av Nordens största bostadsleverantörer och verkar i hela värdekedjan, från markköp till utveckling av nya områden med bostäder och servicefunktioner.

– Något som alltid kommer upp vid projekteringen är frågor kring tillgängligheten. Ibland är det svårt att sätta sig in i problematiken, kanske speciellt när man själv inte är rörelsehindrad och har bra syn, säger hon.

De bokade övningen via Funka för att få "testa på" att sitta i rullstol och ha nedsatt syn. De fick ta sig igenom sina egna lokaler, över trösklar, ner med hissar och ut i kontorsbyggnaden samt genom huvudentrén.

– Detta öppnade upp för en dialog om att bygga tillgängligt och inte bara för att uppfylla kraven. Vi fick en tankeställare hur man faktiskt skulle röra sig och vad som skulle underlätta ens vardag, vilket vi nu kan tillämpa i våra bostadsprojekt. Vi kan verkligen rekommendera övningen genom Funka, den ger perspektiv på tillgänglighetsfrågorna. Framförallt förståelse för de utmaningar man som rörelsehindrad eller synskadad kan ställas inför i sin vardag, men som egentligen är lätta att åtgärda, bara vi som utvecklare tänker till, säger Johanna Sardi.

ECOCIN 1+0

MOT OGRÄS

- Varje dunk ger 10L färdigt att använda.
- Godkänt att använda på offentliga ytor.
- Effekten förstärks av ett naturligt protein.
- Större effekt för dig! Mindre syra för miljön.
- Ecocin 1+0 berörs inte av de nya och strängare reglerna för användande av ogräsmiddel.
- Ni kan fortsätta att använda Ecocin 1+0 precis som tidigare.

Kontakta oss:
0383-919 90
info@gront-rent.se

**GODKÄND I
KLASS 3**
Reg. nr. 4801

Besök vår webshop!
www.gront-rent.se

I SMÅLAND AB